

til at udtale sig ved Finanslovens første Behandling. Det kan jo have sine Grunde, at der ikke føles en alt for stærk Trang dertil paa visse Steder. Vi have ikke noget derimod.

Jeg skal dernæst tillade mig at gøre nogle ganske almindelige politiske Betragtninger. Jeg vil gerne knytte dem til en Udtalelse, jeg gjorde mig til Tolk for i Fjor ved Finanslovens første Behandling. Kvintessensen af mine Udtalelser den Gang var, at jeg gjorde mig til Tolk for et konservativt Samlingsparti, bestaaende af Borger- og Bondestand, som muliggjorde et fornuftigt Samarbejde mellem Højre og Venstre paa de mange Felter, hvor de have Interesser fælles, og hvor de nødvendigvis en Gang maa finde hinanden, og da navnlig for at danne den fornødne Modvægt mod den socialdemokratiske Propaganda. Det var Hovedindholdet deraf. Hvis man nu vil prøve at undersøge, hvor vidt man er naaet frem paa dette Punkt i det forløbne Aar, vil jeg gerne indrømme, at jeg synes ikke, at der er blevet gjort synderlige Fremskridt. Hvad Ministeriets Stilling angaar — og det er da nærmest det, der skulde være den anførende — da forekommer det mig, at det paa adskillige Hovedpunkter har været uklart, eller ogsaa er det vejet tilbage, selv paa Punkter, hvor det er begyndt at antyde Aabningen af et saadant Reformarbejde, endog for de rent radikale Fordringer. Det er blevet udtalt, at denne Regering var for Tiden den eneste mulige — selvfølgelig politisk mulige — og jeg slutter mig dertil. Jeg tror, det er rigtigt, og naar jeg tror dette, følger deraf fra mit Standpunkt, at jeg mener, at vi som Oppositionsparti ikke bør gøre os nogen Anstrengelser for at lægge Ministeriet større Vanskeligheder i Vejen end nødvendigt. Jeg mener ogsaa at kunne hævde, at dette ikke er sket fra konservativ Side — tværtimod. Noget andet er, at vi med Nødvendighed paa principielle Punkter maa fastholde vor Opfattelse. Denne gunstige Stilling, som Ministeriet altsaa er i Besiddelse af, kunde det efter min Mening benytte til et stærkere Initiativ i en bestemt Retning, end det forekommer mig, at jeg har set det gøre, nemlig til i en kraftigere Grad at tage Føringen ikke alene i Lovgivningsvirksomheden men i Udviklingen i sin Helhed, saavel i materiel som i aandelig Henseende. Jeg mener ikke, at man kan spore, at Regeringen har grebet denne Føring. Jeg mener tværtimod at have sporet, at Ministeriet i alt Fald paa enkelte Hovedpunk-

ter har ladet sig føre med af Strømmen i sit Parti, og da navnlig er vejet for de radikale Strømninger indenfor Partiet. Der er nu ganske vist her i Tinget forelagt en hel Række Lovforslag, som jeg for mit Vedkommende ogsaa hilser med Glæde, og jeg slutter mig ganske til dem, der i den Henseende have bragt Ministeriet sin Tak derfor. Der kan være enkelte Punkter deri, som man kan være uens om, Hovedsagen, Principperne, som ere fremkomne deri, og selve Løsningen af disse Spørgsmaal, tror jeg, ønskes fra alle Sider, ikke mindst fra konservativ Side, og jeg har da ogsaa hørt det udtale fra mine ærede Kollegers Side indenfor vor Gruppe, som have haft Ordet. Men trods dette mener jeg at have sporet, at Ministeriet ikke besidder den politiske Rygrad, som skal til for at gøre sig til en saadan Fører i Udviklingen, som der synes at være alle mulige gunstige Betingelser for.

Og jeg skal sige Dem, hvorfor jeg mener dette. Det er, fordi der, siden jeg i Fjor havde Ordet, er forefaldet en Hovedbegivenhed, hvor jeg mener, Ministeriet har vist sig svagere, end det burde have vist sig. Jeg sigter naturligvis her til Forelæggelsen af Forslaget om den kommunale Valgrets Udvidelse. Det er jo nemlig et Hovedpunkt i Ministeriets Program for Tiden. Hvorledes er nu Ministeriets Stilling her, eller hvorledes har den været fra Ministeriets Tilblivelse? Det begyndte jo med, at Konseilspræsidenten ved den bekendte Fæsti Kongens Have udtalte sig i meget ubestemt Vendinger om, at naar der var sket en hel Del prægtige Ting her i Landet, vilde man ogsaa komme til en Forøgelse af den almindelige Valgret. Det var, om jeg saa maa sige, en ubestemt Fremtidsmusik, man havde ikke noget klart Begreb om, hvor den vilde føre hen. Jeg indrømmer, at Socialdemokraterne, som ofte ere hurtige i Vendingen, her straks vare paa Færde og satte Noder til denne Musik, og siden den Tid er det disse Noder, man har haft at holde sig til. Det næste, der skete i dette Punkts Udvikling, var det, at der gik 2 Aar, uden at der blev forelagt noget, men paa samme Tid holdt man Sagen hen i en Ubestemmelighed: den skulde ikke forelægges, før der var absolut Udsigt til dens Gennemførelse, dertil var den alt for højbaaren o. s. v., o. s. v. Og endelig, naar der var andre Vanskeligheder til Stede, fik man et Vink i et eller andet af Regeringens Presseorganer om, at der var ingen Grund til at forfærdes ved den, thi